

26.3.2015

LJ/5

5

**Liikuntalautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle
Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta**

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausuntoehdotus

Liikuntalautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Östersundomin yhteisen yleiskaavan keskeisenä perusteena on raideliikenteen varaan rakennettava tiivis ja matala rakentaminen. Yleiskaava-alueesta muodostuu seudulle uusi taajama-alue keskuksineen. Tavoitteissa yhdistyvät pientaloasuminen ja kaupunkimainen ympäristö sekä hyvä joukkoliikenteen ja lähipalveluiden palvelutaso.

Merkitykseltään seudulliseksi keskuksiksi on merkitty Sakarinmäki. Seudullisesti merkittävänä liikenteen solmukohtana kehitetään Sakarinmäen lisäksi Länsisalmee. Muut keskuksset ovat merkitykseltään paikallisia.

Liikuntapalvelut ja arkiliikkuminen

Toukokuussa 2011 liikuntavirasto antoi lausunnon Östersundom-toimikunnalle yleiskaavan valmisteluaineistosta. Tuolloin esitettiin toiveet seuraavista liikuntaa palvelevista tilavarauksista:

- Keskisuuri uimahalli, 350 000 kävijää vuosittain,
- uimahallin yhteyteen maauimala 150 000 kävijää vuosittain,
- sisämonitoimihalli, 12 000 kem², 600 000 kävijää vuosittain,
- sisäpalloiluhalli, katsomo 5000 katsojalle, tilat mm. salibandyille, koripallolle, käsipalloilulle ja voimistelulle
- jäähalli, 2 rataa, liikuntasuoritteita 150 000
- pikaluisteluhalli tai jääpallohalli jos hankkeet eivät toteudu niille aiemmin ajatelluilla sijoituspaikoilla nykyisessä kaupunkirakenteessa,
- mahdollinen sisävelodromi.

Yleiskaavassa ja myöhemmässä suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee esittää riittävästi tilavarauksia sekä yksityisen että julkisen sektorin tuottamiin liikuntamahdollisuuksiin. Yksityisten toimijoiden toimesta alueelle mitä suuremmalla todennäköisyydellä tulee erilaisia liikunnan suorituspaikkoja. Tällaisia ovat esim. kuntokeskukset, mailapelihallit, agilityhalli, skeittihalli, keilahalli, kylpylä tai lasten kaupallinen sisäliikunta.

Liikuntapuistot ja lähiliikuntapaikat

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1 C
Helsinki 00250
www.hel.fi/liikunta

Puhelin
+358 9 310 8771
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
Alv.nro
FI02012566

Liikuntalautakunta näkee, että alueelle tulee varata liikuntatoimen käyttöön seuraavat ulkoliikuntapaikat:

- Iso liikuntapuisto, jossa katsomo 5000:lle, kolme täysmittaista kenttää, lähiliikuntaa sekä pienkenttiä, koripallo, lentopallo, tennis, jääkiekko ja beachvolley,
- liikuntapuistossa talvisin yleisöluisteluun tekojäärata,
- kaksi ns. paikallista liikuntapuistoa (esimerkkinä Kontulan liikuntapuiston mitoitus),
- skeitti- ja parkourpuisto,
- koulujen ja päiväkotien yhteyteen pienpelikenttiä sekä lähiliikuntapaikkoja.

Maastoliikunta

Alueen ratsastukseen soveltuvat olosuhteet tulee säilyttää ja kaava-alueella tulee olla ratsastuskeskuksia, jossa on myös maastoratsastusreittejä. Husön ratsastuskeskuksen toimintaedellytykset tulee säilyttää. Yhden ratsastuskeskuksen yhteyteen tulee sijoittaa kansainväliset mitat täyttävä maneesi, kilpailutoimintaa varten riittävät lämmittely- ja jaloittelutarhat sekä riittävä pysäköintivarausta sekä yleisölle että hevosautoille.

Tilavarauksina suunnittelussa tulee huomioida myös seuraavat maastoliikunnan tarpeet:

- Koiraurheilukeskus (vinttikoirarata, agility, palvelukoira-koulutus),
- lumiparkki,
- retkihiihtokeskus,
- viherkäytäviä hyödyntävät ja liikuntaan houkuttelevat ulkoilureitit,
- virkistyskalastuksen tarpeet.

Vapaa-ajan toiminnot tulevat tulevaisuudessa yhä tärkeämmiksi ja niille on siksi suotava merkittävä sija tulevaisuuden kaupunkirakentamisessa. Yhteydet vapaa-ajanviettopaikkoihin tulevat vähintään yhtä tärkeiksi kuin yhteydet työpaikan ja asunnon välillä.

Yleiskaavaratkaisu

Liikunnan olosuhteiden edistäminen on toteutettu varmistamalla viheralueiden riittävyys ja yhteneväisyys sekä mahdollistamalla tilaa vievien sisäliikuntapalveluiden sijoittuminen alueelle. Aukkaiden arkiliikuntatottumuksia tulevissa asutustiivistymissä edistää helposti saavutettavissa oleva lähiliikuntapalveluverkko. Yleiskaavassa esitetään selkeä viheraluejärjestelmä, joka käsittää retkeily- ja ulkoilualueita, lähipuistoja sekä merenrantapuistoja ja viherreittejä.

Liikuntapalveluille on merkittävä tilavarausta Salmenkallion metroaseman

yhteydessä. Tämä urheilu- ja virkistyspalvelujen keskus mahdollistaa liikuntapalveluiden laajamittaisen kehittämisen sekä sisä- että ulkotiloissa. Liikuntalautakunta pitää suunnitelmassa ehdotettua metrolinjausta hyvänä liikenneratkaisuna alueelle. Salmenkallion aseman sijoittaminen suuria ihmismääriä vetävän liikuntapuiston välittömään läheisyyteen on kestävä kehitystä ajatellen tärkeää, sillä näin minimoidaan liityntäliikenteen ja yksityisautoilun kasvun tarve.

Merelliset alueet ja palvelut

Östersundomilla tulee olla kiinteä suhde mereen. Julkiset rannat, rantakadut ja venesatamat ovat merkittävässä roolissa. Kaava-alueella tulee kehittää venesatamia muuallekin kuin Granön saarelle. Venesatamien yhteydessä tulee olla riittävä määrä talvisäilytysalueita. Esim. moottoritien melualueelta tulisi etsiä suuri veneiden ja matkailuvaunujen talvisäilytysalue. Kaava-alueelle tulisi myös varata tilaa Rastilan leirintäalueen kokoiselle leirintäalueelle.

Granö on merkitty virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi, joka varataan yleiseen virkistyskäyttöön sekä loma-, matkailu- ja veneilytoimintaan. Saaren laajempi virkistyskäyttö edellyttää ajoneuvoliikenteen siltaa, joka on yleiskaavassa esitetty yhteystarpeena.

Gränön kehittäminen on suotavaa, mutta alueella tulee huomioida yleisemminkin veneilyyn ja veteen liittyvän virkistystoiminnan tarpeet. Liikuntalautakunta esittää toiveena, että yleiskaava-alueella olisi:

- Suuri veneiden ja matkailuvaunujen talvisäilytysalue,
- paikallisia venesatamia, jossa riittävästi parkkipaikkoja, veneenlaskuluiska ja septitankin tyhjennysmahdollisuus
- vesiliikennelaitureita
- melontakeskus,
- pienempiä uimarantoja,
- talviuintipaikkoja,
- kelluva uimala.

Liikuntalautakunta pitää Talosaaren kärkeen esitettyä uimarantaa erittäin suotavana ja toivoo, että uimarantaa päästään kehittämään etupainotteisesti yleiskaavan tullessa lainvoimaiseksi.

Viherverkosto ja ulkoilu

Viheralueiden ja puistojen lisäksi yksityisillä piha-alueilla on merkittävä vaikutus siihen, millaiseksi lähiliikuntaverkosto muodostuu. Arkiliikunnan edistäminen kaavoituksen keinoin on suotavaa. Östersudomin tulevia aluekeskuksia tulee kehittää siten, että ne

houkuttelevat liikkumaan jalan ja polkupyörällä. Liikuntavirasto osallistuu aktiivisesti kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden suunnitteluun ja hoitamiseen muun muassa ulkoilureittien osalta.

Liikuntalautakunta puoltaa yleiskaavaehdotusta edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijän perustelut

Kaava-alueen pinta-ala on 44,5 km², josta maa-aluetta on noin 37,0 km². Rakentamisalueita kaavaehdotuksessa on noin 20,4 km², viheralueita 12,0 km² ja luonnonsuojelualueita 5,0 km².

Kokonaiskerrosalaksi on arvioitu noin 6 700 000 k-m², josta asumista on 4 670 000 k-m². Asuinkerrosalasta on kerrostaloissa noin 29 %, kaupunkipientaloissa 43 % ja pientaloissa 28 %.

Asukasmääräksi on arvioitu 70 000 – 100 000 uutta asukasta riippuen asumisväljyyden kehityksestä. Työpaikkamääräksi on arvioitu 15 000 – 30 000 uutta työpaikkaa.

Kaavan toteuttaminen ja kaavatalous

Taajama-alueiden rakentaminen on sidottu kaavamääräyksellä raideliikenteeseen perustuvan joukkoliikennejärjestelmän toteuttamiseen. Ennen uutta raideliikennejärjestelmää ja uutta yhdyskuntateknistä infrastruktuuria alueella voidaan toteuttaa vain vähäistä täydennysrakentamista. Metron rakentaminen mahdollistaa aluerakentamisen aloittamisen samanaikaisesti kaikilla metroasemilla. Rakentaminen keskittyy aluksi metroasemien ja pääkadun yhteyteen ja etenee vähitellen liityntäliikenteen piirissä oleville alueille. Pääosa kaavavarannosta voisi olla rakennettu vuoteen 2060 mennessä.

Suunnittelu- ja käsittelyvaiheet

Alustava kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto asetettiin nähtäville 21.4.–23.5.2011.

7.5.2012 Östersundom-toimikunta päätti, että yleiskaavaehdotusta valmistellaan yleiskaavaluonnoksen 9.2.2012 päivätyn vaihtoehdon B pohjalta.

27.10.2014 Östersundom-toimikunta päätti lähettää liitteenä olevan Östersundomin yhteisen yleiskaavaehdotuksen aineistoinen kunkin kunnan käsiteltäväksi ja puollettavaksi.

Esittelijä

26.3.2015

LJ/5

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Liitteet

- 1 Yleiskaavaehdotuksen selostus, 5.11.2014
- 2 Yleiskaavaehdotuksen kartta, 27.10.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano